

АНОТАЦІЯ

Васильковський О.Т. Механізми взаємодії органів публічного управління з громадськістю – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». – Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Навчально-науковий інститут «Інститут державного управління». – Харків, 2023.

У дисертації обґрунтовано науково-теоретичні підходи до розробки практичних рекомендацій щодо вдосконалення взаємодії органів публічного управління з громадськістю, що дозволило визначити його основні завдання, принципи, функції, методи і форми. Уточнено сутність, складові та зміст механізмів взаємодії органів публічного управління з громадськістю.

З'ясовано, що суб'єктами публічного управління слід вважати представників державних організацій і систему органів, які визначають їх структуру, представницькі органи влади і населення, окремі групи населення і окремих особистостей. Запропоновано додати до суб'єктів державного та місцевого рівнів інститути громадянського суспільства.

Узагальнено форми взаємодії органів публічного управління з громадськістю, такі як: контакти представників органів публічного управління з лідерами громадських об'єднань і організацій; опитування громадської думки; зустрічі з громадськістю, публічні слухання, управлінське консультування, громадська експертиза, переговори і посередництво, з'їзди громадських і суспільно-політичних об'єднань, асоціацій, професійних спілок. Форми взаємодії, які ініційовані громадськістю: громадська участь; ініціативи громадян – індивідуальні або групові; звернення громадян.

Аналіз сучасного стану взаємодії органів публічного управління з громадськістю дозволив виявити такі проблеми: впровадження цифрових ІКТ не йде паралельно з розвитком цифрової демократії, офіційно вжиті заходи з

розвитку даної демократії багато в чому носять декларативний характер і реалізуються формально; акцент в електронній державі робиться на надання державних послуг, а не на розвиток електронної демократії; відсутня системна взаємодія органів публічного управління та громадськості, дієві механізми такої взаємодії не створені, а існуючі – у багатьох випадках не ефективні.

Дослідження закордонного досвіду використання механізмів взаємодії органів публічної влади з громадськістю, дало змогу з'ясувати, виявив низку рис та позитивних тенденцій, які є актуальними для реалізації зазначених напрямів удосконалення механізмів взаємодії органів публічного управління з громадськістю в Україні, а саме підвищення інформаційної мобільності публічного управління, використання таких форм громадського контролю, як електронний громадський контроль, практику організації та проведення петиційних референдумів; інститут громадського вето; відкликання посадових осіб громадянами на референдумі; громадський контроль за діяльністю органів поліції, застосування краудсорсингу, електронних петицій та громадських консультацій з питань покращення політичного та соціально-економічного розвитку держави.

На основі отриманих в результаті аналізу даних нами було запропоновано напрями удосконалення інформаційно-комунікаційного механізму. Основною даного механізму є вироблення пропозицій щодо оптимізації кожного з елементів запропонованої нами моделі комунікації. Так вступаючи у взаємодію, суб'єкти мають бути інформаційно доступні один для одного; повідомлення «від влади до населення» потрібно формувати з урахуванням наявного рейтингу інформаційних переваг населення та інформаційної індукції повідомлення; включення до процесу вироблення пропозицій щодо розвитку інфраструктури комунікаційного взаємодії представників громадських рад при органах публічного.

Використовуючи системний підхід, виділено тенденції змін у взаємодії органів публічного управління та громадськості, обумовлених процесами

цифровізації: подальша цифровізація всіх сторін діяльності держави, включаючи і реалізацію нею владних повноважень, що веде до формування цифрової держави; деконцентрація державної влади у зв'язку з розвитком мережевого співтовариства; самоорганізація і самоврядування в мережі «Інтернет»; різноманіття відносин влади в мережі; поширення державної влади на відносини в мережі; поява і розвиток цифрових прав як основа взаємодій держави, громадянського суспільства і громадян у віртуальній реальності, а також обмежень для неправових дій в мережі з боку державної влади; зміна методів реалізації владних повноважень державою в цифрову епоху; забезпечення безпеки в мережі як одна з функцій держави та її подальший розвиток; захист державного суверенітету в цифровій реальності; програмування і репрограмування мережі комунікацій в цифровій реальності як прояв влади в мережі.

Запропоновано концептуальну модель взаємодії органів публічного управління з громадськістю. Концептуальна модель взаємодії органів публічного управління з громадськістю включає в себе: суб'єкти та об'єкти взаємодії (залежить від ініціатора); принципи; мету, завдання, умови; форми; механізми (інформаційно-комунікативний, партисипативний, краудсорсинг та механізм громадського контролю); результати взаємодії. При організації процесу взаємодії для прийняття управлінських рішень суб'єктами взаємодії відповідно до їх актуальних завдань можуть бути органи публічного управління або громадськість.

Ключові слова: публічне управління, публічна влада, органи публічного управління, громадськість, громадянське суспільство, інститути громадянського суспільства, взаємодія, механізми взаємодії.